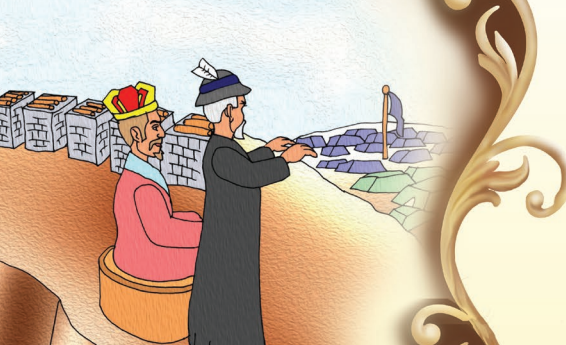


# מתיקות השבת

יו"ל ע"י ישיבת חיים של תורה - לובלין פניה"ק ירושלים ת"ו | בראשות הגאון רבי מנחם ברוך יאווע שליט"א תלמידו של מרן פוסק חזון בעל 'שבת הלוי' צוק"ל



## ◆ משיחורנו של מורינו ראש הישיבה שליט"א ◆

### הבעיות שגם נבואה לא יכולה להועיל להן

"וירא בלק בן צפורה...". מבלק אנו למדים את גנות מדת העין הרעה, שפאָשור עם ישראל ישוב מולו, הוא קנא בהם מפני שרָאָה את הטובות שה' מקיף אותם ועינו הרעה הטעתו לחשב שהם רוצים לכבש את ארצו ולזוז את כל כספו, ומחמת הדמיון הזה הוא שלח שליחים לבלקם שיקלל אותם וינצחם, ובלקם שהיה בעל עין רעה גדולה מאד, התעורר מייד לקנאות גם הוא בעם ישראל כבלק ורצה לקללם ח"ו.

ועלינו לקחת מכה לקח לעצמנו, שכן כל אחד מאתנו טועה לפעמים ומוקנאתו בחברו ונדמה לו שחברו שישב מולו רוצה להזיק לו, ומרב שהוא בטוח בפה, הוא נוקט בצעדים נגדו, בעוד שפלי האמת אין לחברו שום דבר נגדו.

ומבלקם אנו למדים גם את חובת הפניעה לרצון ה', שבלקם לא נכנע לה' שצארו לו שרצונו שלא ילך לקלל את העם, אלא הוא רצה ללכת אתם מפני קנאתו ועינו הרעה על ישראל ובשביל בצע קמוץ וקבוד, ולכן שאל את ה' שוב ושוב, כדי שיתיר לו ללכת עמהם, ומפיון ש' ראה שאינו נכנע לרצונו, נתן לו לטעות וללכת לרצונו וזו היתה סבת מופלגתו.

### הניחו לו מקום לטעות

ובלקם נכשל בכל זה אף על פי שה' העמיד אותו לנביא לאוויים וה' יתברך היה ממנהל אלו בליה, פי אדם שהוא בעל מדות רעות, לא יועיל גם גלוי ה' לתקן את אוּרְחוּתוּ וּאֲדָרְבָהּ, האור של גלוי ה' יתפער לפי הכלי שלו שנפשו מלאה במדות רעות, ותקון המדות הוא רק לפי רצונו והתמצאותו של האדם, שמתפלל בכל לב ומתאמצ' לתקן את אוּרְחוּתוּ.

והנסיון של בלקם היה ככה שה' נתן לו מקום לטעות ולחשב שפניכול הוא יתברך לא יודע מה נעשה עמו, ששאל אותו: "מי האנשים האלה עמך?" ובלקם טעה מכה ואמר לה' שהאנשים האלו באו לבקש ממנו עזרה וחו"ל מבארים שהוא התפון לומר לה' שיש

הרבה בני אדם שנוקקים לו מפני גאונותו, ולא כמו הענו שפוגעין שהוא קטן וגם כשצריכים לעזרתו, הוא אומר לעצמו: 'כנראה שפניכול באפן אקראי ועראי לא היה מישהו אחר שיעזר ולכן פנו אלי'.

### גם לבלקם היתה תקנה

ויבפר שנתנו מדבר רבות בענין גרוכות וקללות, ובעצם את כל מה שהתרחש בין הקב"ה לבלקם, וכן מה שהתרחש בין בלק לבלקם כשרצו לקלל את העם, זה דבר שהיה מכה מעם ישראל ורק ה' מגלה לנו בתורה מה שלא היינו אמונים לדעת קלל, ומשמע מכה, שאכן הקללה של בלקם היה בכהה להזיק לעם ישראל, שעל פן הקב"ה מפרט לנו בתורה את כל מזימותיהם, בכדי שנפיר על פה טובה לה', כמו שהנביא אומר: "עמי זכר נא מה יעז בלק מלך מואב ומה ענה אותו בלקם בן בעור... למען דעת צדקות ה'".



ולכאורה צריך להבין, מדוע ה' טרח כפיכול לשכנע את בלקם שלא ילך עם בלק, היה מן הראוי שה' יקח ממנו את הפח לקלל? אלא מפיון ש' לא לקח ממנו את הפח שנתן לו בפיו, פי העמידו לנביא והוא אמור להשתמש בכח פיו לטובה, והדבר מלמדנו, שאדם ששעצמו יכול ללכת בדרך הישר, כמו בלקם שהיה אמוני רק לברו, ובלבד שיתרחק מחבר רע שהוא בחירתו עלול להרחיק אותו מדרך הישר, כמו שבלק הפיל את בלקם מדרך הישר וגם לו לרצות לקלל את העם.

### אברהם הפוך מבלקם

ובלקם התנהג בהפך מאברהם אבינו, שפיום השלישי למילתו של אברהם ה' שלח אליו מלאכים לנסות אותו אם הוא מסיח דעת מה' והוא זכר את ה' וכמו שכתוב לאחר שצאני המלאכים מביטו: "ואברהם עוזנו עמד לפני ה' ופָרַשׁ חֲזוֹ"ל, תקון סופרים הוא זה, כלומר שהפונה היא ש' עוזנו עומד לפני אברהם, ויכל זאת כתוב פה, ובשביל פבדו ה' ויש לפרש

## מתיקות הניסים

— מכתבים למערכת —

### סופו של רמאי וגזלן

אני מתפרנס מכתבת תפלין ומזויות, יום אחד הגיע אלי אדם שהציג את עצמו כמי שגר בישוב גדול והוא רוכש מזויות ומוכרן שם, ובקש לקנות ממני כמה מזויות, סכמתי אתו שאכין לו סך קזה של מזויות, וכשהיה היו מוכנות, קראתי לו לבא לקחתן.

כשהוא הגיע, הוא הביא אתו סכום קטן השווה לתשלום של כשמונה מזויות, והסביר לי שמפיון שהבנק היום כבר סגור, הוא יוציא מחיר את הכסף ויגיע אלי מחיר בשעות הצהריים לתשלום את השאר, אמרתי לו: כשתבא מכה, אתן לך את שאר המזויות שעדין לא שלמת לי עליהן, אך הוא הסביר לי שהוא התחייב לאנשים להביא אליהם את המזויות עד הערב הזה, ואמר לי: אין לך מה לדאג, מחיר בצהריים אני כאן עם כל הכסף.

היה לי קצת חשש שמה הוא אדם שעלול שלא לשוב, ולכן הארכתי אתו בשיחה על מנת לראות מה טיבו של האיש, והוא הזכיר בדבריו מדרשים ודברי חז"ל ונעשה עלי שם כאדם הגון ותורני, נתיי לי את המזויות והוא הלך לדרכו.

למחרת המתנתני לו בכליון עינים והוא לא בא כלל, הצטערתי מאד, כי יגעתני על המזויות הללו הרבה זמן וזהו הפסד גדול עבורי, התפללתי לה' שיעזר לי שהאיש הזה ישוב ויחזיר לי את כספי.

באותו יום הגיע אלי יהודי אחד מפתחלי בית הכנסת שבו אני מתפלל בקביעות, ובקש לקנות ממני תפלין עבור בנו שעומד להכנס לגיל המצוות, ידעתי שהוא דחוק מאד בפרנסה ולכן אמרתי לו שאני רוצה לתת לו את פרשיות התפלין במחיר זעיר, ובקשתי ממנו שתמורת זה יתפלל עלי להנישע מהצרה שנקלעתי אליה.

הוא שמח מאד ושאל אותי מהי הצרה שנקלעתי אליה, ספרתי לו את כל הספור כשהוא שמע מכה, הוא השתתף בצערי והבטיח להתפלל עלי.

כעבור כשבועים הוא הגיע אלי כשבדודי מודעה, וספר לי שהוא נסע לקראת חבר מכהו « המשך המעשה בעמוד ד' »

ש'הלשון 'תקון סופרים' ש'נאמרה כאן מלפדת  
 אותנו ש'אברהם אבינו תקון 'תקון' ג'נפשו וקנה  
 קנינו אמת, ש'גם פ'אשר המל'אכים עומדים  
 לפניו, הוא לא מסיח דעת מוה' ית'ברך וגם ב'כל  
 ההתעסקויות שהוא עסק להכין להם אכל ושתיה,  
 הוא זכר את ה'.

ואלו 'בלעם ה' שלח אנשים לנסותו והוא טעה  
 להתחבר אליהם והתרחק על ידם מרצונו ה',

וימעשה בלעם אנו למדים כמה חשוב להתחבר  
 לחברים טובים, ש'חבר טוב זה האשה, וחבר טוב  
 כפשוטו, וכן צדיקים, ש'אדם צריך להתחבר  
 לחברים כאלו טובים, וכמו ש'מצינו פ'שאל המלך  
 ש'חז"ל אומרים שהוא היה נקי יותר מדוד ולא  
 היה קפה של שרצים מאחוריו ובכל זאת הוא  
 נכשל, מפני שהיו לו חברים רעים פ'דואג שהטעו  
 אותו מדבר ת'שר, ואילו דוד התחבר לחברים

טובים פנתו הנביא ולכן הצליח, וגם יונתן בן  
 שאול ש'התחבר לדוד הצליח.

וכ'שאול התחבר לחברים רעים, הוא פא מנ'קיות  
 לידי מדות רעות, שלא יכל לסבל את דוד, מפני  
 שהיה נדמה לו ש'אינו מתנהג פ'שורה, אבל דוד היה  
 מבין כל אחד, גם אם אינו שלם, פי מע'נותנותו  
 סבר ש'גם הוא עצמו לא אדם שלם, פ'אומר:  
 "הן בעוון הוללת" וכי."

### מתיקות האמונה בתקנה

#### מהי אמונה?

ועלינו ללמוד מהי אמונה: האמונה בה' צריכה  
 להיות חזקה שהכל נעשה מאתו ית'ברך, ולא רק  
 לדבר מאמונה, אלא לחיות את האמונה ולנהג  
 על פיה גם ב'מני נסיון, והמוכיח על האדם אם  
 הוא חי את ה' או לא אז מדת האהבת ה', ובכל  
 הוא חי את ה', הוא אוהב אותו בכל מקום, ובכל  
 מצב שהוא מגיע אליו, הוא מדבר מוה' ומח'סדיו,  
 וגם פ'אשר נגרם לו צער מב'ריו וכ'דומה, הוא  
 מקבל זאת ב'אהבה, מאחר וידע שהכל הוא  
 מאת ה' ולטובתו.

אבל עם זאת צריכים לדעת, ש'פ'אשר אדם פא  
 להזיק לח'ברו, רצון ה' מ'מנו ש'י'שתדל ב'מעשים  
 למנוע מ'מנו מלהזיק לנו ולא להפ'נע מ'פ' בגלל  
 ש'זה מאת ה', וכמו ש'אמר חז"ל (סנהדרין ע"ב), הבא  
 להור'קה השכם להור'גו, פי הקב"ה קבע ש'אדם הוא  
 בעל ב'חירה ועלינו למנוע מ'מנו מלהפ'יק את ז'מנו

פ'אשר ב'לק פעם על ב'לעם על ש'אינו מקלל את  
 ישראל אלא מ'רכס, ב'לעם אומר לו: "הלא את  
 אשר ישים ה' בפי אתו א'שמו לדבר" וב'כה הוא מציג  
 את עצמו כמאמין גדול בה' ש'שומר את עצמו  
 ב'ב'חירתו לדבר רק פ'י רצון ה', אבל האמת היא  
 ש'זהו ש'קר ו'קוב, ש'הרי הוא מרצונו רצה לקלל,  
 אלא ש'בעל פ'רוה ה' ה'ריות אותו ל'ברך את ישראל  
 וכ'מו שהוא עצמו אמר קדם ל'כו: "היכל אוכל דבר  
 מאומה הדבר אשר ישים אל'מים בפי אתו אדבר".

ואדם ב'לעם ודאי ש'אינו נחשב למאמין בה', אף  
 על פי ש'בסופו של דבר הוא אמר את מה ש'ה'  
 שם ב'פיו, ש'הרי מעיקרא אינו נוטה לעשות את  
 רצון ה' האמתי ש'היה שלא לבוא כלל עם שליחי  
 ב'לק, אלא הוא נטה אחר רצונו ללכת אחריהם  
 ואדם פ'זה ודאי ש'אינו נקרא מאמין.

#### עולם של עשייה

וכ' מצינו ב'כל הדורות, ש'אברהם אבינו ר'ך ו'לחם  
 ב'חמשת המלכים מפני ש'שבו את בן אחיו וכן דוד  
 מל'כנו ב'רח מ'האוי'בים. והנהגה זו מוכ'חת ב'תורה  
 ש'אומרת לנו: "וידעת'ם יום... פי ה' הוא האל'קים  
 אין עוד", וב'כל זאת התורה מל'פדת אותנו ח'קים  
 ומשפ'טים א'ך להעניש את האנשים הנג'בים  
 והר'וצחים, כ'גון ל'ח'ב את הנג'ב בתשלומי כ'פל  
 אר'בעה וחמשה ולא לומר ש'מפ'ינו ש'זה מאת  
 ה', לא נעניש אותו.

### מרידות עינו של צורר



**בציור שבכותרת הגליון:** ב'לעם  
 עומד ליד ב'לק שרוצה ב'כל נפשו  
 לקלל את ישראל, א'ך הקב"ה הופך  
 את לשונו ל'ברך את ישראל.

א'ך דבריו של ב'לעם מגלים  
 שהוא ש'קרו וכ'בן?

ומהם דרכי האמונה הנלמדים  
 לאור ש'קריו של ב'לעם?

**על כך במאמר: 'מתיקות  
 האמונה בתקנה'.**

**בציור שלפנינו:** נ'ר מה גרם ל'בלק  
 ול'בלעם לרצות לקלל את ישראל,  
 שהיה הקנאה הגדולה שהייתה להם  
 ב'ראותם ב'כמה חסדים ה' גומל עם  
 עמו הנ'כה, כ'גון מה שהצילם ב'נחל  
 אר'נון מהג'ויים שהתחבאו ב'מערות  
 על מנת להור'גם והקב"ה ח'בר את  
 ההרים ומח'צם והרגם, וכ'שעברו שם  
 ישראל וראו את ג'וייתיהם ואת ד'מם  
 הנשפך ב'מים, ש'רו ושב'חו לה'. ועל  
 הנסים הללו התקנאו ב'לק ובלעם  
 כ'עם ישראל.

א'ך יתכן ש'אדם ש'זוכה לנבואה, יש לו קנאה ועין רעה?

**ההסבר המלא במאמר: 'הבעיות שגם נבואה לא יכולה להועיל להן'.**

## עצות מתוקות

**עברה** גוררת עברה פשוטו שבתחלה אדם כועס על חברו מחמת מדותיו הרעות וכוונן שהוא כועס ומתרגע עליו מפני שהוא מתקנא בו. ועברה זו גוררת לו עברה נוספת של מחלוקת שיש בה צדק, שאחרי שחלק עליו מפני קנאותו בו, הוא גם מוצא עליו טענות שיש בהן צדק, אבל אלו לא הנה מתחיל לחלק עליו מפני מדותיו הרעות, גם לא הנה מוצא בו את אותם חסרונות שמצא בו, ומצא, שפעמים רבות הסבה שאדם מוצא חסרונות אמתיות בהולת היא רק תוצאה למדות הרעות שהיו לו ונגד אותו חבר.

**וכמו** כן בין איש לאישו, שאם אהד מפני האג טוען על בן וזוג טענות שובגעות מחמת שכבודו נפגע מדבר מסיים שארע בביתו, הרי שדבר זה גורר לו למצא בבו וזוג חסרונות אמתיים ולטען גם אותם כנגדו, אבל אלו לא הנה מתרגע עליו מתחלה מחמת כבודו שהתמטט, הרי שלא הנה מוצא בו גם את החסרונות האמתיים הללו.



### מתוקות שיחי

**רבונו** של עולם, זכנו לעבדך באמת ויבתמים ונתנהגה ממיד במודות טובות בין אדם לחברו, שלא נקעס על חברינו ולא נריב עמקם לא מספה מצדקת וכל שכן שלא מספה שאינה מצדקת, וזכנו שכל חשקנו ותשוקתנו יהי רק למלואת את רצונך, כמו שהתאנה דוד מלכנו אליך, כאומר: "נגדך כל תאנתו", ונלך בדרכיך הטובים ונטיב ממיד לבדך ונבך געלה נחת ורחם לפניך פסא בפרדך, אמן סלה.

לתת לבני ביתו ללכת בדרכים שאינן הגנות שעל פי צואה כזו אמרו חז"ל (ערויבו כב), שאדם צריך להשחיר את פניו על בני ביתו פעורב.

בני אדם שזנוים יותר לרגש וישנם בני אדם שזנוים יותר לשכל, ואותם שזנוים יותר לרגש, והרגש שלהם גורם להם להתפעל בראותם את קרובי משפחתם או שהרגש שלהם גורם להם להתפעל ממואכלים ויש המתפעלים מקלי שיר וכדומה.

ולעמקתם ישנם שהם יותר בעלי שכל, אבל גם להם יש רגש, ולפעמים האדם טועה להשתמש בשכלו במקום שאינו נכון להשתמש בו, כגון כלפי אשתו, במקום להשתמש כלפיה עם מדת הרגש ולשמח אותה, לשמח את דבריה ולהשתתף ברגשותיה ובכך הוא מצער אותה.

ואדם שמשתמש רק עם שכל וחסום את מידת הרגש שבו, הוא דומה לאדם שזונן לבנו אבל בבקבוקי והקבוק של הבקבוק סתום, שאז האכל לא יוצא מהבקבוק, כך האדם הזה חוסם את רגשותיו כלפי אשתו ובכך הוא מונע ממנה את המזון של היחס והתשומות לב שהוא מחבי לתת לה.

### הנפה נכונה ואמת לאמתה

על כל פנים, לבו של יעקב בעצמו היה פשוני מחנות, שפיצד אהד היה מלא ברגש של אמונה בה' שהכל מאתו, וכן השתמש גם בכח הרגש להחניף לעשו, כי לכל אדם יש טבע של חנופה, שחפזה נוטריקון 'חו' פה', הניו שהוא יודע להחניף בפיו בחו של שקר וצרוה להשתמש בטבע הזה במקום הנכון, כגון לשחק עם ילדיו אף על פי שזה לא האמת של האדם והוא מרגיש בכך כנחית דעת, כבדי לקרב את לבם אליו וכן יוכל להשפיע עליהם את דרוה, והיעקב אבינו השתמש בטבע של החנופה כנגד עשו על מנת שלא יציק לעם ישראל.

ומאידך, היה ליעקב את הצד של השכל, שהיה מוכן גם למלחמה בפעל להלחם בעשו הרשע שרוצה להזיק להם, ובמדת השכל השתמש יעקב כלפי עשו במדת האמת לשאנו אותו עקב רשעותו, כמו שצמר דוד נכדו על הרשעים: "תכלית שאנא שנתים לאויבים היו לי", וזו היתה האמת שבלבו של יעקב ורק כלפי חוץ החניף לעשו, וגם אנו צריכים לדעת להשתמש לפעמים גם בתוך הבית במדת האמת, שלא

זאת משום שאנו נמצאים בעולם העשיר, ובעולם הזה עלינו לנהג לפי המציאות, ואף על פי שצריך אמונה שלהם שהכל מאתו ויתקרה, בכל זאת, אם יבוא אדם רשע להזיק לנו, אסור לנו לתת לו לעשות את רצונו הרע, אלא נגן על עצמנו.

### מחנות של עבודת ה'

ובענין זה מצינו בפגישת יעקב ועשו, שיחד עם זאת שיעקב אבינו התפלל לפני ה' שיצילו מידיו, גם שלח לו מתנות רבות והמטרה של שליחת המתנות היתה להחניף לו, כדי שלא יציק לו, ולא אמר הכל מאת ה' ואני לא יחניף לו, כי על האדם לעשות את כל אשר יבדו כדי להציל עצמו מיד המדיק.

וכן יעקב התכוון גם להלחם עמו במדת הצרוה, וחלק את בני ביתו לשני מחנות. ולכאורה, מדוע לא חלק אותם לשלושה מחנות, שכן יש ספוי שפחות יצדקו מכפי ביתו? אלא לפי הנ"ל יבאר, ששני המחנות היו הנהגה של עבודת ה' של יעקב אבינו, שהמחנה של רחל והילדים החלשים, היה כנגד התפלה, כמו שמצינו ברחל את מדת התפלה בפסוק: "רחל מבכה על בניה", שהם ראו את כל העסק עם עשו בעין של אמונה שהכל מאתו יתברך וידעו שה' מביא את המצב הזה כדי שצניור אותו ויתברך דרוה פה.

### חזקים וחלשים ביד ה'

והמחנה של לאה וילדיה, פיהודה, שמעון ולוי שהיו בעלי מלחמה, היה המחנה החזק שאותו העמיד יעקב לצד של מלחמה להלחם בעשו הרשע, וכמו שמצינו חלוקה בין בני יעקב לחזקים ולחלשים, שבבואם לפני פועה, יעקב הביא לפניו את הגנים החלשים ולא את הגנים שיש להם כח למלחמה בכדי שלא יקח אותם למלחמתו.

ובאמת אצל הקב"ה אין חלוקה אם הם חזקים יותר או חלשים יותר, אלא אהד המורה ואהד הממעיט ובלבד שיכון לבו לשמים, הניו שאם לבו מכון לשמים, ה' מושיע אותם מיד אויביהם, כדוד שהרג את גלית בלא חרב וחנית, אבל מצד חובת ההשתדלות יעקב העמיד את החזקים למלחמה.

### אנשי רגש ואנשי שכל

ישני המחנות הללו רומזים גם על כך שישנם

## חבר של רגש וחבר של שכל

ואלו כלב היה יותר עם מדת השכל והנה חזק ונעז ברוחו, כמו שמוכח פשחור עם המרגלים, שהשתיק אותם ונהג כלפיהם בעזות ונלחם על כבודו של משה בחרוף נפש.

### תפקיד של רגש ותפקיד של מעשה

ולכן את והושע בלבד משה ברוה שיה יצילו מעצת המרגלים וזאת משום שמלבד מה שהוא היה תלמידו הנאמן, יש בכך סבה נוספת, כי והושע שהיה בעל רגש, תפקידו היה להאמין ולסמוך על הברכה של משה, ואלו את כלב הוא לא ברוה.

ועל ידי זה הוא זכה גם למדת השכל, שהיה לו כח להלחם בעמלק ולאחר מכן גם בשלשים ואחד המלכים ולגרשם מארץ ישראל.

ומכאן אנו למדים שצריך להשתמש במדת הרגש לתכלית, להתמלא ברגש כלפי התורה והמצוות, שהיה אכפת לנו שלא להפסיד שום שעה מלמוד התורה ושום חלק בעבודת ה', כדי שלא להפסיד אף פסה קטנה מעולמנו בהא, ששם השכר והתענוג הוא נצחי, ומה שאדם אסר בעולם הזה, הוא שכרו לנצח.

במים אלו המרגלים רגלו את ארץ ישראל במשך ארבעים יום שציון כ"ט בסיון ועד ט' באב, ומצינו שבושעה שמששה שלח את והושע בן נון וכלב בן יפונה עם המרגלים, הוא ברוה את והושע יה יושיע מעצת מרגלים' ולכאורה, מדוע לא ברוה גם את כלב בברכה זו?

ולפי הנ"ל (במאמר הקודם) יבון, מפני שהיושע היה רך בטבעו לפני ויהיה בעל רגש גדול, שפאשר משה עלה להר, הוא עמד תחת הר בצפייה רבו, כי הוא החפים להשתמש במדת הרגש כלפי רבו



משיגים שהיא יהיה צריכה להשתמש בצד השכל והמעשה ללחם במדגלים, כמו שאומר המדרש (בב"ר טו טו), שהוא שילף את חרבו נגד המדגלים בכדי להשתית אותם.

וככל שהבין שאי אפשר ללחם בלי סיעתא דשמיאי, הלך והתפלל בקברי האבות שה' יסיע לו נגד המדגלים, אבל משה עצמו לא ברכו כדי שלא יסמוך על הברכה ומתמה לא! השתמש בשכלו ללחם בהם, ובכך משה קים "ללמוד בני יהודה קשת" (שמואל ב א יח), שמושה נמנע מלהברך את קרב שהוא משבט יהודה, בכדי לעורר בו את צד המלחמה נגד הרשעים.

ומכאן שמושה גרם לכלב להתפלל על עצמו, אנו למדים לקח מותק שאדם לא יסמוך רק על

רבו שיתפלל על צרותיו, אלא יחפץ להתפלל בעצמו על צרותיו, כי גדולה תפילת החולה על עצמו (בר"ר נג טז).

### חובת הצבור

וביותר יש לנהג בהשתדלות מעשית ולא לסמוך רק על אמונה בלבד, כפאשר הדבר נוגע בצבור אנשים, וכגון כשאדם רוצה להזיק בצבור שלם, שאסור לאנשים מתוך אותו צבור שזכו לאמונה להמנע מלהגן על הצבור באופן מעשי, מפנין שגם אם לפי דורת אמתותם הם אמורים להנצל מאותה פגיעה, אבל מחמת שהנזק בא על כל אותו הצבור, ובצבור של אנשים ישנם הרבה סוגי דעות וחלקים שדוין לא זכו לאמונה חזקה, לכן בגללם עלול להיות שהצבור ינזק חלילה,

על כן גם אותם שזכו לאמונה מתוך אותו צבור, עליהם לנהג בהנהגה מעשית ולעשות מעשים כדי להגן על הצבור מהנזק.

וכמו שפצינו בפאשר יוצאים למלחמה, השוטרים אומרים: "מי האיש הנרא ונר הלבב גלף וישב לביתו ולא ימס את לבב אחיו פלכבו" ופרשו תנ"ל "הנרא" מעונות שבדוד ישוב לביתו, הינו שאדם ששנחלש למול יצרו הרע ואינו עומד בפסיונות, עליו להמנע מלצאת למלחמה עם אחיו, מפני שעונותיו גורמים לו רכיות ופחד בלבד והוא עלול לגרום בכה גם לחבריו פחד ויזקים, נמצא, שפאשר לאחד מבני החברה אין אמונה חזקה, הוא עלול להזיק בכה גם לכל חברותו, גם לאותם שהם בעלי אמונה חזקה.

## חכם של יודים וראי ה'

חלב ודבש", לכן רק בה יכול האדם לקיים מצוות רבות של אהבת ה', שבלו מתעורר מאכילת מאכלים אלו להפיר עד כמה גדולה אהבת ה' לעמו, שהכניסנו לארץ טובה פזאת, וברא עבדונו מאכלים טובים כאלו.

וכן על ידי תענוג האכילה והשתיה, האדם יכול לצייר בלבו את התענוג הגדול של העולם הבא, שישם יש תענוג שאין לו קץ וסוף, ולציית הללו כסף משה, ועל כן תלמוד בבב"ר "מעין שלש" את דברי ההודאה לה' 'לאכל מפרנה ולשבע מטובה' הינו שאנו מודים לה' על המאכלים שנתן לנו בארץ הקודש 'לאכילה' ועקר ההודאה היא על כך שהמאכלים הללו 'משביעים' את נפשנו מטוב ה', כשאנו באים על ידם לאהבתו ויתברך ולזכור את ענג חיי העולם הבא.

הינו למדני את הדרך הצודקת והאמתית, מתי להשתמש ברגש ומתי להשתמש בשכל ויתנהג בכל מדה במקומה הראוי.

### המעלה שבפרות ארץ הקודש

ומשה רבנו כסף להפנס לארץ ישראל וחו"ל אומרים: וכי לאכל מפרנה הוא צריך או לשבע מטובה הוא צריך? אלא כך אמר משה, הרבה מצוות נצטוו ישראל ואין מתקיימין אלא בארץ ישראל, אפנס אני לארץ ישראל כדי שיתקיימו קלן על ידי.

ויש לבאר את דברי תנ"ל הללו מיניה וביה, שמשא רבנו לא היה צריך לתענוג של אכילה ושתיה חלילה, אלא מפנין שבארץ ישראל ישנם מאכלים ומשקים ערבים במיוחד, מה שאין בשום ארץ, כמו שנסתבה ארץ ישראל שהיא "ארץ זבת

בפרשיות אלו נגזר על כל העם שלא ינסו לארץ ישראל, מלבד יהושע וכלב שהם בלבד זכו להפנס לארץ הקודש, ודבר זה מלמדנו שאנשים מועטים הם בני עליה, כמו שאמר רשב"י: ראיתי בני עליה והם מועטים, ותקנתנו היא לזבוב בבני אדם שהם בני עליה שילמדונו את דרך הקשר וכה נהיה גם אנו בני עולם הבא, כרות שדבקה בנעמי ועל ידי זה זכתה גם היא להפלה בכלל ישראל קדושים ונחלה חיי עולם הבא.

וההצדקה של יהושע וכלב היתה שהם הלכו יחדיו, שרק כל אחד השלים את חברו, שזה למד את חברו את מדת הרגש וזה למד את חברו את מדת השכל (פניני) וזו מעלת האהבת חברים והדבוק בברים שאחד מועיל לחברו, וכשאדם נמצא לבדו יתפלל לה' "פתחו לי שערי צדק",

### חדושים מתוקים

**א.** מהו ההבדל ביחס של הגאון פשן לקיים לעונותו למול תחום של העונות באותו מצב? **ב.** מה ההבדל בהנהגת אברהם למול הנהגת בלעם, להבדיל אלפי הבדלות? **ג.** מי מבני ביתו של יעקב היה פגוד מחנה של אמונה ומי היה פגוד מחנה של מלחמה? **ד.** מדוע משה ברה רק את יהושע שה' יושיעו מעצת המרגלים ולא את כלב? **ה.** לאיזה תענוג כסף בפרות ארץ הקודש? התשובות מונחות בתוכן גליון זה. ניתן לשלוח את התשובות לכתובת האי-מייל: [7885595@gmail.com](mailto:7885595@gmail.com) או 073-313-4395. בצירוף שם. כתובת וטלפון | הזוכה מפרשת קורח: משה אליעזר דוידוביץ, ירושלים.

### הלכה מהמעופפים שבמטבח...

הקב"ה ברא גם חיות ובהמות טמאות וגם שקצים ורמשים טמאים אף על פי שהם אסורים לנו לאכילה, בכדי שילמד מהם לקחים טובים לעבודת ה', כמו שלמדנו תנ"ל מדות טובות מהחיות הטמאות להיות עז פניה, קל כנשר וגבור פארי לעשות רצון אבינו שבשמים. וישנו לקח נוסף ללמוד מהמעופפים המצויים בימות הקיץ, שפאשר אנו משאירים מאכלים ללא קריר והשקחה, מתקבצים סביבם הרבה מעופפים, והדבר מלמדנו שאדם שמשאיר את עצמו פמות שהוא ולא משתדל בכל עת לתקן את הליכותיו, עולות על נפשו מדות רעות רבות הדומות לשקצים ורמשים.

### המשך מותיקות הניסים

עם בנו לקורות הצדיקים ובאחת העצירות שלהם הם ראו את המודעה הזאת, במודעה היה כתוב שיטנו אדם שמחלק תפילין ומזויות שהוא גוזל אותם מסופרים, והתגלה שהוא גוי נוצרי שמטרתו לשם מסיון. במודעה היה גם את התמונה של האיש שהעידה מפרש שמדבר על מי שגזל ממני את מאה המזויות ושם הופיע מספר טלפון מדי מי שדואג להעמידו לדון על מעשיו, מדי התקשרתי לאותו מספר טלפון, היהודי ששנה לקח ממני את כל הפרטים וכעבר כמה חודשים הגוי הגולן הכרח לשלם לי על כל המזויות ואף השלך לכלא על רבוי גזלותיו. היהודי מאד לידדי מבית הפנסת וגם הוא שמח שהקב"ה נתן לו את האפשרות להפיר לי טובה, ואני למדתי מקר לקח גדול, שפשעוורים לנזקקים רואים בכה בכפל פסלים. **ק. פ. חיפה**